

گزارش

سیاست روز دلایل رشد لجام گسیخته دلار را بررسی می کند؛

شوک ارزی در پی تحریم داخلی

سارا علیاری
sara.aliyari@gmail.com

رسیدن دلار به مرز ۲۰ هزار تومان اتفاق غیر منتظره ای نبود و ماهها قبل بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی هشدارهای لازم نسبت به این مهم را اعلام کرده بودند اما شاخص ها و متغیرهای اقتصادی به حدی مشکلات کشور را گسترده کرده اند که همان کارشناسان و متخصصان هم به اصلاح این شرایط امید ندارند و تنها می‌کشند با رهنمودهای لازم زمینه را برای جلوگیری از کاهش قدرت پول مردم مهیا کنند.

دلار ۲۰ هزار تومانی؛ سهک ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی گران افسار گسیخته ملک و خودرو و دست آخر رسیدن شاخص به کانال یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد اتفاقی است که نشان می دهد شرایط بحرانی اقتصاد بحرانی تر شده است و اگر فکری برای آن نشود دیگری نمی توان انتظاری برای بهبود آن داشت. اما در این میان واکاوی بروز همزمان این اتفاقات حکایت جالبی دارد، حکایتی که از تلخی روزهای پیش روی اقتصاد سخن می گوید.

کارشناسان اقتصادی با اشاره به رشد همزمان بورس آرز و طلا و کاهش نرخ بهره بین بانکی و... تنها یک گزینه را هدف قرار داده و دلیل این مهم را افزایش پایه پولی عنوان می کنند. به گفته این گروه از کارشناسان در هر اقتصادی ۲ نوع پول وجود دارد نوع اول؛ بدهی بانک مرکزی و دارایی بانک و نوع دوم پول، بدهی بانکها و دارایی مردم. که با مینا قرار دادن این فرضیه همانطور که مردم سپرده های خود را در اختیار بانک ها قرار می دهند بانک ها هم نزد بانک مرکزی اقدام به سپرده گذاری می کنند بدین ترتیب به مجموع موجودی سپرده مردم نزد بانکها نقدینگی و به مجموع سپرده بانکها

نزد بانک مرکزی پایه پولی گفته می شود.

چک های بی محل دولت

براین اساس زمانی که بانک مرکزی اقدام به افزایش پایه پولی می کند، حساب سپرده بانکها افزایش یافته و در پی آن نیازشان به پول نقد کمتر می شود و در نهایت نرخ بهره بین بانکی کاهش می یابد. به گفته این کارشناسان این اتفاقی است که دقیقا در این روزها در اقتصاد کشور نمایان شده است. این روزها افزایش پایه پولی کشور در حال افزایش است به این معنا که دولت هزینه می کند در حالی که پولی در حساب خود ندارد و با این قبیل اقدامات علاوه بر افزایش بدهی خود به دولت به همان میزان از دولت طلبکار می شود. به سخن دیگر با این اقدام نوع اول پول را خلق می کند، به باور کارشناسان اقتصادی اگر خلق پول همراه با رشد اقتصادی باشد مطلوب خواهد بود اما متاسفانه در شرایط کنونی این اتفاق محاصل کسری بودجه دولت بوده و حاصلی جز تورم به همراه ندارد.

اشتباه تکراری

طبق آمارهای موجود از سال ۹۷، با کاهش درآمد ارزی دولت، کسری بودجه شدیدتر شد و د ر همین راستا ۲ راه حل پیش روی دولت وجود داشت ۱. انتشار اوراق بدهی ۲. استقراض از بانک مرکزی. اگرچه از دید کارشناسان راه درست انتشار اوراق بدهی بود اما دولت گزینه بانک مرکزی را انتخاب کرد و منجر به رشد ۲۴ درصدی پایه پولی در سال ۹۷ و ۳۳ درصدی آن در سال ۹۸ شدو در نهایت با افزایش سرعت چاپ پول در اسفند ماه ۹۸ ۲۴ هزار میلیارد تومان به پایه پولی افزوده و کل پایه پولی به ۳۵۲ هزار میلیارد تومان رسید. کارشناسان اقتنادی با بررسی نرخ رشد پایه پولی در اسفند، نرخ بهره بازار بین بانکی، میزان رشد بورس، و از همه مهمتر، کسری بودجه دولت این نکته را برآورد م یکنند که در ۳ ماه ابتدایی سال جاری ۵۰ تا ۷۰ هزار میلیارد تومان به پایه پولی افزوده شود که در این صورت

با تداوم این رویه ، در سال ۹۹ پایه پولی قابلیت رشد ۱۰۰ درصدی را دارد که نتیجه آن پرده نمایی از تورمی است که در تمام این سالها شاهد آن بودیم . کارشناسان اقتصادی در چنین شرایطی که ناهماهنگی میان متولیان بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و سازمان برنامه را تشدید شدن شرایط کنونی داشته و همواره به این مهم توصیه می کنند که مردم پول خود را به شکل ریال نگه ندارند چراکه با این سرعت چاپ پول، ارزش ریال روز به روز کمتر خواهد شد و در کنار قدرت خرید مردم دیگر عایدی به عنوان پس انداز وجود نخواهد داشت.

اگرچه کارشناسان این پیشنهادات را مکررا تکرار می کنند اما بعد از حادثه ای که برای مردم عادی در پی سپرده گذاری در بانک های خصوصی و موسسات اعتباری برای پوشش تورم رخ داد به نظر نمی رسد مردم بار دیگر به چنین اقدامی دست بزنند چرا که در مشکلاتی که در این خصوص رخ داد متولیان به جای رفع اسلالتی که در این تنها به سرپوش نهادن به خطای این نهادها اقدام کردند

رد اقتصاد از تحریم داخلی

حسن راغفر کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه در تشریح این مشکلات و روش هایی که دولت برای رفع آن اتخاذ کرد می گوید، واقعیت آن است که بانک های خصوصی با مشکلات مالی مواجه هستند و دولت و مجلس برای جبران خطای این بانکها از جیب مردم هزینه می کنند. وی می افزاید: بخش قابل توجهی از سپرده های مردم نزد بانک ها معلوم نیست در کجا هزینه شده و در کنار آن شاهد افزایش بدهی بانک های خصوصی به بانک مرکزی هستیم به طوری که این نهادها نزدیک به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان به بانک مرکزی بدهکارند.

راغفر با بیان اینکه بانکها قادر به تامین کسری خود نیستند و دولت و مجلس با افزایش نرخ ارز در پی تامین آن از جیب مردم هستند می گوید: در فاصله ۲۴ ساعت مردم با افت ۲۰ تا ۳۰ درصدی ارزش سپرده های خود روبرو می

رییس هیاتمدیره انجمن واردکنندگان موبایل مدعی شد؛

موبایل در ایران ارزان تر از کشورهای دیگر!

صدراتی استفاده کنیم که باید از صادرکننده خریداری شود. صادرکنندگان تبدیل قوانینی که بانک مرکزی برای بازگرداندن پولشان گذاشته، تا آخر تیر ماه وقت دارند که ارز را برگردانند و یکی از دلایلی که قیمت‌ها بالا می‌رود، این است که صادرکنندگان تمایلی به برگرداندن ارز ندارند. وی ادامه داد: دلیل بزرگتر این است که در این مدت تبدیل کرونا هم بازارها تعطیل بوده و هم حمل‌ونقل کالا با مشکل مواجه بوده و عملا صادرات محدود شد، بنابراین ارز صادراتی که بخوانند به واردات تخصیص دهند کم شده است. این‌ها مشکلات کلی واردات است که ربطی به بازار موبایل ندارد و تفاوت بازار موبایل با سایر بازارها، این است که قبلا ارز نیامی می‌گرفته و حالا ارز در مقابل صادرات می‌گیرد. این اختلاف نرخ ارز هم دلیل بزرگی برای تغییرات قیمتی است. **■ ایسنا**

خبر

باموافقت رهبرانقلاب انجام می شود؛

کمک ویژه مالیاتی به شرکت های تازه

ورودبه بورس

رهبر انقلاب با کمک ویژه مالیاتی به شرکت‌هایی که اسامی وارد بورس می شوند، موافقت کردند. بازار سرمایه در ماه‌های اخیر یکی از پررونق‌ترین ایام تاریخ خود را می‌گذراند و علاوه بر حضور تعداد بیشتری از مردم و فعالان اقتصادی در آن، شرکت‌های زیادی نیز تمایل پیدا کرده‌اند با عرضه بخشی از سهام خود در این بازار، بتوانند سرمایه و نقدینگی مناسبی را جمع آوری کنند. در این راستا، دولت هم تصمیماتی برای افزایش کارایی این بازار انجام داده و به گفته برخی مسئولان اجرایی و کارشناسان فعال در این حوزه، قرار است حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان واگذاری شرکت‌های دولتی، برای تأمین مالی بودجه از راهکار عرضه سهام شأن صورت بگیرد.

اما علی رغم اینکه بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی به

وزیر صنعت، معدن و تجارت؛

ارز دولتی مواد پروتئینی و لبنیات فعلا حذف نمی‌شود

وی افزود: بخشی از منابع ارزی بانک مرکزی آزاد شد و بخشی از صادرات ما هم که در دو ماهه نخست سال به دلیل انسداد مرزها دچار وقفه شده بود از سر گرفته شد. مدرس خیابانی اضافه کرد: اکنون به رغم فشارها محدودیت‌های تحریمی و شرایط بین المللی، هنوز ما ۴ میلیون تن کالا در بنادر داریم. وی همچنین درباره حذف ارز ترجیحی یا همان ارز ۴۲۰۰ تومانی از برخی کالاها گفت: این اقدام از پارسال شروع شده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به نظرات مختلف درباره حذف یا تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی به برخی کالاهای اساسی افزود: دولت بعد از ارزیابی نظرات مختلف کارشناسان و صاحب نظران در یک جمع بندی و با توجه به محدودیت‌های ارزی که در این حوزه وجود داشت تصمیم گرفت تا ارز ۴۲۰۰ تومانی را برای برخی از اقلام حذف کند. **■ تسنیم**

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان این که ارز ۴۲۰۰ تومانی کماکان به مواد پروتئینی و لبنیاتی تخصیص می‌یابد گفت: نهاده‌های دامی هم تا پایان سال ۹۹ مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند.

حسین مدرس خیابانی با اطمینان از تامین کالاهای اساسی در کشور از وجود ۴ میلیون تن کالای اساسی در بنادر کشور خبر داد و گفت: این ۴ میلیون تن کالای اساسی که در بنادر وجود دارد جدا از یک میلیون تنی است که در دلنگرهاها داریم و ۲۸ هزار تن هم در حال تخلیه است. وی افزود: از نظر موجودی کالاهای اساسی فراوانی قابل اتکالی داریم. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: در فرودین و اردیبهشت اسامال، وقفه‌ای در تخصیص ارز داستیم که خوشبختانه با همکاری بانک مرکزی این مشکل رفع شد.

خبر

از سوی ستاد تنظیم بازار ارایه شد؛

۶ تصمیم برای مقابله با عرضه خارج از

شبکه لاستیک

مطابق با مصوبه ستاد تنظیم بازار، تولیدکنندگان و واردکنندگان تایر مکلف به ثبت اطلاعات تولید، واردات و فروش انواع لاستیک شده‌اند.

بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار، علاوه بر اینکه همه تولیدکنندگان و واردکنندگان تایر مکلف به ثبت اطلاعات تولید، واردات و فروش انواع لاستیک سبک و سنگین شده‌اند، تحویل و فروش این کالا از سوی واحدهای تولیدی و واردکنندگان به نمایندگان و واحدهای متخلف ممنوع شده است.

ستاد تنظیم بازار به منظور مقابله با عرضه خارج از شبکه لاستیک سبک و سنگین و برخورد با متخلفان فروش این کالا در سطح بازار، تصمیمات مهمی را اتخاذ کرد که به این شرح است:

۱- تمام کارخانجات تولیدی و واردکنندگان تایر علی

اخبار

رشد ۲۰ درصدی تصویب

سرمایه‌گذاری خارجی

آمارهای منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) نشان می‌دهد که در سه ماهه نخست امسال حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب در بخش صنعت، معدن و تجارت نزدیک به ۲۰ درصد رشد داشته است.

تا پایان خرداد ماه امسال ۲۵ طرح صنعتی، معدنی و تجاری به ارزش ۴۴۰ میلیون و ۶۰۴ هزار دلار در هیئت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب شده که به لحاظ تعداد و حجم به ترتیب ۴۰.۱ و ۱۹.۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشته است؛ به‌طوری‌که در سه ماهه اول سال گذشته سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت، معدن و تجارت شامل ۲۴ طرح به ارزش ۳۶۷ میلیون و ۴۹۰ میلیون دلار بوده است.

در این مدت بخش صنعت با ۱۷ طرح ۶۸ درصد حجم سرمایه‌گذاری خارجی را به خود اختصاص داده است. در بخش معدن و تجارت نیز به ترتیب پنج و سه طرح با ۲۰ و ۱۲ درصد از کل سرمایه‌گذاری خارجی وجود دارد.

همچنین بر اساس این آمار از بین ۲۵ طرح یاد شده ۱۴ طرح به ارزش ۶۲ میلیون و ۴۲۷ هزار دلار در حال بهره‌برداری و ۱۱ طرح به ارزش ۳۷۸ میلیون و ۱۷۶ هزار دلار در حال طی مراحل اجرایی است.

سه گروه نخست سرمایه‌پذیر نیز شامل سه گروه ساخت مواد و محصولات شیمیایی، ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر و ساخت کک، فرآورده‌های حاصل از تصفیه نفت و سوخت‌های هسته‌ای است که به ترتیب ۳۷۱، ۲۶ و ۱۷۵ میلیون دلار از سرمایه‌گذاری خارجی را به خود اختصاص دادند. از طرف دیگر اعلان، امارات اتریش و چین چهار کشور نخست سرمایه‌گذاری هستند که به ترتیب ۲۳۹، ۲۲۰ و ۲۸ میلیون دلار از حجم سرمایه‌گذاری مربوط به آن‌ها بوده است. **■ ایسنا**

وزیر نفت طرح کرد

علت تحریم ناخداهای ایرانی

وزیر نفت گفت: آمریکا پس از اینکه در وعده دادن پول و تهدید ناخداهای نفتکش‌های ایرانی شکست خورد مجبور شد آن‌ها را تحریم کند. بیژن نامدار زنگنه در واکنش به اقدام آمریکا در تحریم ۵ ناخدای نفتکش‌های اعزامی ایران به ونزوئلا، اظهار داشت: این اقدام مقامات کاخ سفید برای ما غیرمنتظره نبود بعد از اینکه ناخداهای نفتکش‌های ایرانی حاضر نشدند از آمریکایی‌ها پول دریافت کنند و تهدید آن‌ها هم نتیجه نداد آمریکایی‌ها مجبور شدند آن‌ها را تحریم کنند. وزیر نفت در پاسخ به سئوالی درباره برنامه بعدی این وزارتخانه برای صادرات بنزین به ونزوئلا، گفت: ما با ونزوئلا یک همکاری تجاری داریم و باید بینیم مذاکراتمان چگونه پیش می‌رود.

زنگنه اضافه کرد: برخی اینگونه عنوان کردند که ما بنزین خیراتی به ونزوئلا داریم در حالی که ما بنزین را به قیمت روز به آن‌ها فروختیم و برای دریافت پول هم ضمانت کافی داشتیم.

وزیر نفت گفت: اکنون بخشی از پول حاصل از صادرات بنزین به ونزوئلا را دریافت کردیم و این پول به داخل کشور منتقل شده است. **■ مهر**

خرید تضمینی گندم به ۳ میلیون و

۸۰۰ هزار تن رسید

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: خرید تضمینی گندم در سال جاری از ۳ میلیون ۸۰۰ هزار تن گذشت.

یزدان سیف گفت: میزان خرید تضمینی گندم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به لحاظ وزنی ۶ درصد و از نظر میزان مبلغ پرداختی ۴۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.

وی افزود: شرکت بازرگانی دولتی ایران از ابتدای فصل خرید تضمینی گندم سال جاری تا کنون ۳ میلیون ۸۰۳ هزار و ۷۴۳ تن گندم به ارزش قریب ۹ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان گندم از کشاورزان تحویل گرفته است. سیف تصریح کرد: کشاورزانی که تا تاریخ بیست و سوم خرداد ماه گندم خود را تحویل داده اند مطالباتشان را دریافت کرده‌اند.

معاون وزیر صمت و مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: کل وجوه پرداختی به کشاورزان تاکنون بالغ بر ۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بوده است. **■ شانا**

چند هزار میلیارد اوراق دولتی در

سال ۹۸ منتشر شد

انتشار انواع اوراق یکی از راه‌های پیش روی دولت برای جبران کسری بودجه قلمداد می‌شود. در دوازده ماهه سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۸۲ هزار میلیارد تومان اوراق بهادار براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی منتشر شده است که بخشی از این اوراق، فرایند پذیرش در بازار بدهی را طی کرده‌اند. در جدول زیر توزیع زمانی انتشار اوراق بهادار دولتی در سال ۱۳۹۸ نشان داده شده است. همان‌گونه که در جدول آمده است، در ۵ و بهمن ۱۳۹۸ نیز ۱۰۰ هزار میلیارد ریال اوراق قرضه براساس مصوبات سسی و سومین جلسه شورای هماهنگی اقتصادی منتشر شد. **■ تسنیم**